

Vägledning för utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2023 med tillägg januari 2025, ersätter tidigare Vägledning från 2016

Universitetskanslersämbetet • Hammarbybacken 31 • Box 6024, 121 06 Johanneshov
tfn 08-563 085 00 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Inledning	4
Utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå	6
Utgångspunkt och syfte.....	6
Kunskapsbaserat urval.....	6
Kvalitetsdrivande utvärderingar.....	7
Dialog – förstudie och anpassning	9
Förstudie	9
Anpassning	10
Utvärderingens genomförande	11
Kollegial granskning	11
Bedömning av utbildningens förutsättningar, utformning, genomförande och resultat	12
Underlag för bedömning.....	14
Yttrande och beslut	15
Uppföljning	16
Dialog – erfarenhetsutbyte och vidareutveckling	18
Erfarenhetsutbyte och fokusområden	18
Erfarenhetsutbyte och vidareutveckling	19

Inledning

Den här vägledningen visar hur Universitetskanslersämbetet (UKÄ) gör utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå.

Vägledningen utgår från det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning.

Universitet och högskolor i Sverige ansvarar för att utbildning och forskning håller hög kvalitet. UKÄ:s roll är att se till att universiteten och högskolorna tar sitt kvalitetsansvar och genomför därför olika typer av granskningar. Det övergripande målet med UKÄ:s granskningar är att bidra till att den utbildning och den forskning som bedrivs vid universitet och högskolor i Sverige håller hög kvalitet. Bestämmelser om UKÄ:s ansvar för kvalitetssäkring av universitetens och högskolornas verksamhet finns i 1 och 2 §§ förordningen (2012:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet.

UKÄ genomför följande granskningar:

- examenstillståndsprövningar
- granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete
- utbildningsutvärderingar
- tematiska utvärderingar.

I examenstillståndsprövningarna granskar UKÄ att det finns förutsättningar att bedriva en utbildning med hög kvalitet. I lärosätessgranskningarna granskar UKÄ att lärosätena bedriver ett kvalitetssäkringsarbete som leder till att utbildning och forskning håller hög kvalitet. I utbildningsutvärderingarna granskar UKÄ att ett urval av utbildningar håller en hög kvalitet, och i de tematiska utvärderingarna granskas kvaliteten inom ett särskilt område.

UKÄ:s granskningar utgår från högskolelagen (1992:1434), högskoleförordningen (1993:100), regeringens skrivelse *Kvalitetssäkring av högre utbildning* (2015/16:76 bet. 2015/16: UbU9, rskr. 2015/16:155) och *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*¹ samt nationella och internationella

¹ *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, 2015. Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)*, 2015.

riktlinjer för forskning². Läs mer om det nationella systemet för kvalitetssäkring på UKÄ:s webbplats.

Metoden har utvecklats i samråd med universitet och högskolor, Sveriges förenade studentkårer (SFS) och företrädare för arbetslivet samt i dialog med UKÄ:s referensgrupper och ett urval av kvalitetssäkringsorganisationer inom European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

Vägledningen redogör för utbildningsutvärderingens utgångspunkter och syfte, det kunskapsbaserade urvalet och metoden, processens olika moment samt utbildningsutvärderingarnas huvudsakliga innehåll. Inför varje enskild utvärdering tar UKÄ fram en anvisning med kompletterande information om den specifika utvärderingens innehåll, upplägg och tidplan.

² *Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare* samt det nationella ramverk för kvalitetssäkring av forskning som utarbetats av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF).

Utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå

I det här avsnittet redogör vi för utbildningsutvärderingarnas utgångspunkt och syfte, hur UKÄ väljer ut vilka utbildningar som ska utvärderas och vår strävan att nå kvalitetsdrivande granskningar.

Utgångspunkt och syfte

All högre utbildning i Sverige ska enligt högskolelagen och högskoleförordningen hålla hög kvalitet. Lärosätena ansvarar för att kvalitetssäkra sina utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. UKÄ ansvarar för att genomföra ett urval av utbildningsutvärderingar³.

Syftet med UKÄ:s utbildningsutvärderingar är både att kontrollera utbildningarnas resultat, det vill säga att de lever upp till högskolelagens och högskoleförordningens krav och mål om hög kvalitet, och att bidra till lärosätenas utveckling av kvaliteten på utbildningen.

Utvärderingarna gäller utbildningarnas kvalitet och fokuserar på hur utbildningarna möjliggör och säkerställer att studenterna når examensmålen i examensordningen (bilaga 2 till högskoleförordningen) när examen utfärdas.

Kunskapsbaserat urval

UKÄ genomför ett urval av utbildningsutvärderingar. Urvalet utgår ifrån våra samlade kunskaper och erfarenheter från tidigare kvalitetsgranskningar, effektivitetsanalyser, statistik och tillsynsärenden, men även vår omvärldsbevakning och dialog med lärosäten.

³ Kvalitetssäkring av högre utbildning, Skr. 2015/16:76, s. 15–19.

UKÄ tar initiativ till en utbildningsutvärdering utifrån följande skäl:

- Kunskapsunderlaget visar att det finns risk för att en specifik utbildning inte möter kraven i lagar och förordningar.
- Kunskapsunderlaget visar att det finns behov av mer kunskap om en utbildning, till exempel för att belysa utmaningar och utvecklingsbehov på nationell nivå. UKÄ har ett särskilt fokus på yrkesexamina⁴.

Regeringen kan även ge UKÄ i uppdrag att genomföra en utvärdering, till exempel för att få en nationell bild som beslutsunderlag eller som uppföljning av en viss utbildning.

Utbildningsutvärderingar kan alltså genomföras antingen av en eller flera utbildningar på enstaka lärosäten eller vid samtliga lärosäten, för att ge en nationell bild av kvaliteten på en viss utbildning.

För att undantas från en utvärdering ska lärosätet lämna in ett nedläggningsbeslut för den aktuella utbildningen innan utvärderingen startar. En utbildning kan också undantas från en utvärdering om lärosätet inte antagit några nya studenter under de närmast föregående två åren. Lärosätet ska då lämna in en redogörelse för varför utbildningen inte har antagit några nya studenter under tidsperioden.

Kvalitetsdrivande utvärderingar

UKÄ strävar efter att utforma och genomföra utbildningsutvärderingar som är kvalitetsdrivande och som fokuserar på utbildningar och områden där behovet av förbättring och utveckling är som störst och gör mest nytta.

Vi anpassar därför varje utbildningsutvärdering så att den utgår från de utvecklingsbehov och utmaningar som är som störst inom den utbildning som ska utvärderas. Anpassningen görs inför varje utvärdering och gäller för alla utbildningar som ingår i utvärderingen.

Utbildningsutvärderingarna ska komplettera och stödja respektive lärosätes kvalitetssäkringsarbete och vara resurseffektiva. Utvärderingen innehåller bedömningsgrunder med riktade frågor, för att skapa utrymme för lärosätet att beskriva och värdera sin utbildning med utgångspunkt i lärosätets egna förutsättningar och profil. På så vis blir utvärderingen utbildningsnära och kvalitetsdrivande.

En ytterligare aspekt som är viktig för att utvärderingarna ska bli kvalitetsdrivande är dialogerna mellan berörda parter. Det gäller dialogen för att välja vilka utbildningar som ska utvärderas, dialogen för

⁴ Kvalitetssäkring av högre utbildning, Skr. 2015/16:76, s. 16.

att anpassa utvärderingens innehåll och genomförande till behoven och dialogen för att öka kunskaps- och erfarenhetsutbytet om den utvärderade utbildningen.

Utbildningsutvärderingen ska skapa ett mervärde för lärosätens verksamhet. Att utveckla utbildningen är både ett gemensamt mål och den långsiktiga effekten av hela utvärderingsprocessen.

Bilden illustrerar utvärderingsprocessens huvudsakliga moment:

Dialog – förstudie och anpassning

I det här avsnittet redogör vi för den förstudie som UKÄ genomför och hur UKÄ anpassar utvärderingens utformning och genomförande utifrån behov.

Förstudie

Innan utvärderingen påbörjas genomför UKÄ en förstudie som bedömargruppen samt representanterna för lärosätena, studenterna och arbetslivet får ta del av.

Förstudien bygger vidare på den kunskap om utbildningen som UKÄ har tagit fram inför valet av de utbildningar som ska utvärderas. Omfattningen av förstudien varierar beroende på hur många utbildningar som ingår i utvärderingen och om syftet även är att ge en nationell bild av utbildningen. Förstudien innehåller en sammanställning av den kunskap UKÄ har om utbildningen. I förstudien ingår statistiskt underlag, som utbildningens söktryck, antalet antagna helårsstudenter, antalet examina, genomströmningen, etableringen samt om möjligt en översikt över personalen och forskningsverksamheten med koppling till utbildningsverksamheten. Statistiken tas fram för att få en överblick över särskilda omständigheter som bör beaktas.

Förstudien innehåller också en sammanställning av resultat och analyser från tidigare granskningar och regeringsuppdrag som UKÄ har genomfört. Även sammanställningar av aktuella trender och behov kan ingå, för att bidra till ökad kunskap om utbildningen.

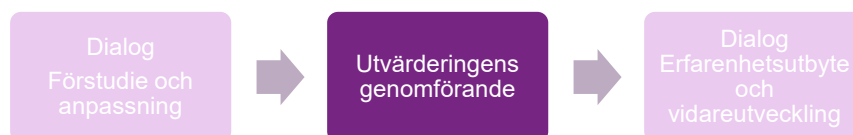
Anpassning

Utifrån förstudien för UKÄ en diskussion på ett första dialogmöte med bedömare samt representanterna för lärosätena, studenterna och arbetslivet om hur utvärderingens innehåll och genomförande bör anpassas, för att på bästa sätt möta de behov av utveckling som finns på en utbildning och bidra till att utvärderingen blir mer ändamålsenlig. På dialogmötet diskuterar man därför vilka examensmål eller delar av examensmål som bör ingå i granskningen och varför. Dessutom diskuterar man om det finns något ytterligare att ta hänsyn till i genomförandet av en specifik utbildningsutvärdering och vilka underlag som ska ingå utöver självvärderingen och intervjuerna.

Dialogmötet är också ett tillfälle att ta upp om det finns något specifikt område inom utbildningen där flera lärosäten har gemensamma utmaningar. I så fall kan UKÄ bjuda in till en workshop, för att synliggöra utmaningarna och möjliggöra ett utbyte av erfarenheter och lösningar. Läs mer i avsnittet *Erfarenhetsutbyte och fokusområden*.

Efter förstudien och dialogmötet fattar UKÄ beslut om utvärderingens upplägg och vilka examensmål som ska ingå.

Utvärderingens genomförande

I det här avsnittet redogör vi för utbildningsutvärderingens metod, huvudsakliga innehåll, vilka underlag som ingår, yttrandet och beslut samt utbildningsutvärderingens uppföljning.

Utvärderingen inleds med ett upptaktsmöte med lärosätesrepresentanter, där UKÄ informerar om utbildningsutvärderingens innehåll och genomförande samt tydliggör om det finns några oklarheter.

Kollegial granskning

Metoden för utbildningsutvärderingar bygger på kollegial granskning av en bedömargrupp, som granskar och bedömer utvärderingens olika underlag. Bedömargruppen består av externa, oberoende sakkunniga, studentrepresentanter och företrädare för arbetslivet.

Rekrytering

UKÄ rekryterar och introducerar bedömargruppen i uppdraget inför det första dialogmötet. Rekryteringen sker efter ett nomineringsförfarande i samverkan med lärosätena, studentkårerna (via Sveriges förenade studentkår, SFS) och arbetslivsorganisationerna. Det är UKÄ som tillsätter bedömargrupperna. Bedömargruppen ska sammantaget ha så bred och djup kompetens att den kan bedöma samtliga bedömningsgrunder som ingår i granskningen.

Lärosätena får tillfälle att yttra sig över bedömargruppens sammansättning, till exempel utifrån de sakkunnigas ämneskunskaper eller eventuella jävsinvändningar, innan UKÄ fastställer bedömargruppen.

Kompetens och roll

De sakkunniga ska ha god kunskap och erfarenhet av att utforma den utbildning och det ämnesområde som ska utvärderas. De sakkunniga bedömer samtliga bedömningsgrunder.

Studentrepresentanterna ska bedöma samtliga bedömningsgrunder utifrån studenternas perspektiv. Det kan exempelvis handla om både kontakten med personalen och undervisningsformer.

Arbetslivsföreträdaren ska bedöma användbarheten och förberedelsen för arbetslivet i relation till de valda examensmålen utifrån arbetslivets perspektiv.

Den samlade kunskapen och erfarenheten hos de sakkunniga, studentrepresentanterna och företrädarna för arbetslivet ska ligga till grund för bedömargruppens gemensamma bedömningar. Bedömargruppens yttrande är sedan underlag för UKÄ:s beslut.

Bedömargruppen har även en viktig roll under dialogmötena både före och efter granskningen inte minst för att förmedla ett lärande om goda exempel och utvecklingsbehov.

UKÄ utser en ordförande i bedömargruppen som tillsammans med UKÄ leder granskningen.

Bedömning av utbildningens förutsättningar, utformning, genomförande och resultat

Tyngdpunkten i en utbildningsutvärdering ligger på faktiska förhållanden och resultat, det vill säga hur utbildningen uppfyller kraven i lagar och förordningar. Utvärderingens fokus är därför att kontrollera att utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna når examensmålen i examensordningen när examen utfärdas. Utvärderingen ska även genomföras på ett sätt så att den bidrar till att utveckla utbildningarna.

Bedömningar görs av hur utbildningen är utformad, hur den genomförs och hur den examineras, så att studenterna når examensmålen. Bedömningar görs även av om det finns förutsättningar som säkerställer måluppfyllelsen. Det ingår i bedömningen att lyfta fram både goda exempel och utvecklingsbehov för den utvärderade utbildningen som är kvalitetsdrivande.

När det gäller förutsättningar görs en bedömning av *personalen*. När det gäller utformning, genomförande och resultat görs en bedömning av *examensmålen* som valts ut i utvärderingen för de tre kunskapsformerna *kunskap och förståelse; färdighet och förmåga; värderingsförmåga och förhållningssätt*. Vilka kunskapsformer som ingår i utvärderingen kan variera.

Bedömningsgrunder

En utbildningsutvärdering innehåller bedömningsgrunderna personal och

ett urval av examensmål/delar av ett examensmål. Efter varje bedömningsgrund följer utvärderingsfrågor för att underlätta att genom konkreta exempel, beskriva, analysera och värdera hur de uppfyller bedömningsgrunden. Utvärderingsfrågorna ger möjlighet att utgå från lärosätets förutsättningar och profiler, vilket även bidrar till att bedömningen kan bli mer relevant utifrån ett kontroll- och utvecklingsperspektiv. Bedömningsgrunderna är gemensamma för samtliga utbildningar som ingår i samma utvärdering.

Bedömargruppen gör en bedömning av varje bedömningsgrund. Därefter gör de en sammanvägd bedömning av samtliga bedömningsgrunder, ett så kallat samlat omdöme.

Bedömning av personalresurser

Bedömningsgrund

Lärarnas vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym och innehåll. Lärarnas kompetens nyttjas så att studenterna kan uppnå examensmålen.

Utvärderingsfrågor

- Vilken vetenskaplig/konstnärlig, professionsrelaterad och pedagogisk kompetens har den undervisande personal som studenterna kommer i kontakt med under utbildningen?
- Hur använder lärosätet lärarnas vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens i utbildningen, så att studenterna kan nå examensmålen?

Lärosätet ska i självvärderingen beskriva, analysera och värdera den lärarkompetens och lärarkapacitet som studenterna möter i undervisningen, handledningen och examinationen under utbildningen. Fokus är på den grupp av lärare som står för merparten av undervisningen och som studenterna möter mest. Redogörelsen kompletteras med en redovisning enligt mallen i bilagan till självvärderingen.

Bedömning av måluppfyllelse

Bedömningsgrund

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt så att studenterna, när examen utfärdas, har uppnått de valda examensmålen inom kunskapsformerna: kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt.

Utvärderingsfrågor

- Vilken kunskap och förmåga ska studenterna ha nått vid examen för de valda examensmålen? Konkretisera hur valda examensmål har brutits ned i lärandemål.
- Hur genomförs utbildningen så att studenterna kan nå de valda examensmålen?
- Hur säkerställer ni att studenterna har nått de valda examensmålen?

Lärosätet ska i självvärderingen beskriva, analysera och värdera måluppfyllelsen för de valda examensmålen inom varje kunskapsform. Detta kan till exempel göras genom att beskriva hur kopplingen mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer ser ut för att studenterna ska nå ett examensmål samt studenternas progression. Även betygskriterier och hur de används, pedagogiska modeller och aktiviteter samt hur studenternas lärande främjas kan ingå i beskrivningen.

Underlag för bedömning

Underlaget för bedömningen består av lärosätets självvärdering med bilagor, självständiga arbeten på grundnivå och avancerad nivå eller motsvarande befintligt underlag, intervjuer med företrädarna för den granskade utbildningen och med studenterna. Samtliga underlag vägs in vid bedömningen.

Lärosätets självvärdering

Självvärderingen är ett verktyg som ger berörda på lärosätet en möjlighet att tillsammans arbeta för att synliggöra, öka kunskapen om och utveckla kvaliteten på utbildningen. Vi uppmuntrar därför att använda självvärderingsprocessen som ett tillfälle att utveckla verksamheten och involvera både personal som arbetar nära utbildningen och studenter på utbildningen.

Självvärderingen inleds med att lärosätet kortfattat beskriver utbildningens bakgrund och om det är något särskilt som bedömarna bör veta för att få en ökad förståelse, till exempel om utbildningen ges på distans.

I självvärderingen beskriver, analyserar och värderar lärosätet sin egen utbildning utifrån utvärderingsfrågorna. Syftet är att genom konkreta exempel ge en så tydlig och rättvisande bild som möjligt över hur utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna når examensmålen och hur lärarkompetensen bidrar till det. Lärosätet redogör även för utbildningens styrkor och utvecklingsmöjligheter samt hur man tar hand om dem.

Som en bilaga till självvärderingen skickar lärosätet även in en redovisning av den personal som undervisar, examinerar och handleder studenterna i utbildningen, enligt en mall.

I självvärderingen kan lärosätet hänvisa till befintliga dokument, det vill säga dokument som inte är framtagna specifikt för utvärderingen, men som kan fungera som belägg för det som skrivs i självvärderingen. Exempel på sådana dokument är kurs- och utbildningsplaner, studiehandledningar, studieguider, målmatriser och avtal. Det är viktigt att det finns tydliga referenser i självvärderingen till var i ett sådant dokument som belägget finns. Vilket underlag som ska ingå tas fram i dialog med lärosätena vid det gemensamma dialogtillfället.

Självständiga arbeten

Självständiga arbeten är ett viktigt underlag för att bedöma resultatet och de mål som ska nås för att uppfylla kraven för respektive examen. Vid granskningen kan därför ett urval av studenternas godkända självständiga arbeten ingå. Som alternativ till de självständiga arbetena kan UKÄ begära in andra befintliga underlag. Det sker i så fall i dialog med lärosätena.

Intervjuer

Bedömargruppen intervjuar representanter för lärarna, ledningen och studenter som går på utbildningen.

Syftet med intervjuerna är att komplettera den bild som bedömarna får av övriga underlag. Bedömarna får också möjlighet att stämna av om de har tolkat informationen rätt. Intervjuerna är även ett tillfälle att träffa bedömarna och lämna eventuell kompletterande muntlig information, som förtydligar informationen i självvärderingen och andra underlag.

Syftet med studentintervjun är att komplettera de övriga underlagen med studenternas erfarenheter av hur utbildningen fungerar och i vilken utsträckning utbildningen ger dem tillräckliga förutsättningar för att nå examensmålen. De studenter som deltar i intervjun bör ha närmast sig slutet av sin utbildning eller precis ha avslutat utbildningen. Studenterna bör i första hand vara utsedda av en studentorganisation som antingen tillhör en studentkår eller har kårstatus vid lärosätet. Om studentkåren inte kan säkerställa att rekryteringen fungerar, kommer UKÄ i samråd med lärosätets kvalitetssamordnare, eller någon annan utsedd person, säkerställa att studenter rekryteras till intervjun.

Yttrande och beslut

Bedömargruppen redogör för sin bedömning av utbildningen i ett yttrande. Samtliga underlag – självvärderingen inklusive bilagor, självständiga arbeten och motsvarande samt intervjuerna – ligger till grund för bedömningen. I yttrandet ger bedömarna återkoppling till lärosätet om de utvecklingsområden och goda exempel som bedömarna

har identifierat i relation till varje bedömningsgrund och för utbildningen som helhet.

Bedömargruppens preliminära yttrande skickas till lärosätet på delning. Syftet med delningen är att ge lärosätena möjlighet att påtala eventuella faktafel i yttrandet. Lärosätets skriftliga svar på delningen ingår som en bilaga till yttrandet. Det slutliga yttrandet kommer sedan att ligga till grund för UKÄ:s beslut.

Varje utbildningsutvärdering resulterar i ett beslut som fattas av UKÄ enligt en tvågradig skala:

- hög kvalitet
- ifrågasatt kvalitet.

Om utbildningen får det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet, ingår en redogörelse över de brister som bedömargruppen har identifierat och som lärosätet får ett år på sig att åtgärda.

Omprövning

Lärosäten kan begära omprövning av UKÄ:s beslut. En särskild expertgrupp, utsedd av UKÄ, bereder omprövningsärendena. Syftet med expertgruppens granskning är att undersöka om det har förekommit brister i den tidigare granskningsprocessen. Expertgruppen bedömer inte sakfrågor utan bara den tidigare gransknings- eller utvärderingsprocessen vid UKÄ.

Klagomål

UKÄ eftersträvar öppenhet och dialog i kvalitetssäkringen av universitetens och högskolornas verksamhet. Om det trots detta skulle uppstå missnöje kring granskningsprocessen har lärosätena möjlighet att framföra klagomål. Klagomålen kan avse processen för UKÄ:s granskningar eller dem som genomfört granskningen. Klagomål framförs av berört lärosäte via rektor.⁵

Uppföljning

Lärosäten vars utbildningars kvalitet har blivit ifrågasatt får ett år på sig för att åtgärda bristerna och lämna in en åtgärdsredovisning för uppföljning av UKÄ. För att granska lärosätets åtgärdsredovisning tillsätter UKÄ en bedömargrupp, som vid behov kan begära in kompletterande underlag samt begära en intervju om de anser att underlaget inte är fullständigt för att göra en bedömning. När

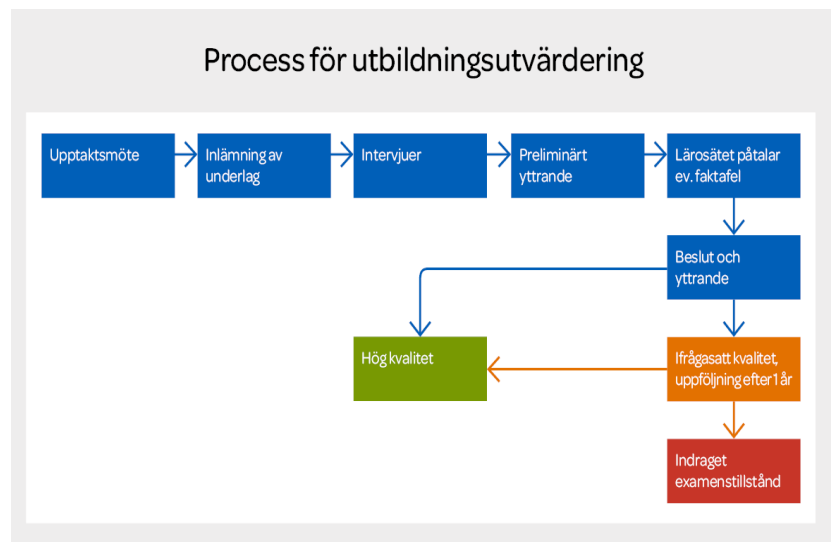
⁵ Riktlinjer för hantering av klagomål avseende UKÄ:s kvalitetssäkring av universitetens och högskolornas verksamhet, reg.nr: 00502-24.

bedömggruppen anser sig ha ett fullgott underlag görs en bedömning av åtgärderna som sedan lämnas till UKÄ i form av ett yttrande.

Med stöd av bedömggruppens yttrande beslutar UKÄ om utbildningen håller hög kvalitet eller om examenstillståndet ska återkallas. UKÄ kan besluta att återkalla examenstillstånd för den aktuella utbildningen om lärosätet inte har vidtagit tillräckliga åtgärder och kvaliteten fortsatt är ifrågasatt. För enskilda utbildningsanordnare, Försvarshögskolan och Sveriges lantbruksuniversitet lämnar UKÄ ett förslag om ett återkallande till regeringen, som fattar beslut i ärendet.

Om ett statligt lärosäte får sitt examenstillstånd återkallat, får lärosätet utfärda examen för de studenter som har påbörjat sin utbildning före beslutet⁶.

Bilden ger en beskrivning av utvärderingens genomförande:

⁶ 1 kap. 14 § högskolelagen

Dialog – erfarenhetsutbyte och vidareutveckling

I det här avsnittet redogör vi för de tillfällen när samtliga involverade i utvärderingsprocessen får möjlighet att byta erfarenheter och reflektera över hur man kan vidareutveckla utbildningen.

Erfarenhetsutbyte och fokusområden

Varje utbildningsutvärdering innehåller moment när representanter för lärosätena, studenterna och arbetslivet som deltar i utvärderingen kan byta erfarenheter. Vid de utbildningsutvärderingar där många lärosäten är involverade och syftet är att få en övergripande nationell bild av utbildningarna, är det möjligt att öka erfarenhetsutbytet genom att UKÄ bjuder in till en workshop om ett fokusområde som förläggs innan utvärderingen genomförs. Det är viktigt att understryka att diskussionerna om fokusområdet på workshoppen inte ingår som ett bedömningsunderlag i granskningen.

Vid det första dialogtillfället diskuterar man om det finns behov av att lyfta något specifikt område inom utbildningen där flera lärosäten har gemensamma utmaningar. Exempelvis kan det röra sig om strukturella utmaningar som är gemensamma för samtliga lärosäten, som tillgång till praktikplatser eller adekvat kompetens bland lärare. Det kan även handla om generella områden med utvecklingsmöjligheter, som studentcentrerat lärande, distansundervisning, internationalisering eller jämställdhet.

UKÄ kan tillsammans med bedömggruppen och i dialog med lärosätena, även ta initiativ till en liknande workshop efter utvärderingen. Detta kan bli aktuellt om utvärderingens resultat visar att lärosätena har vissa gemensamma utmaningar.

Syftet med båda workshopparna är att synliggöra de gemensamma utmaningarna, få en överblick över hur lärosätena arbetar med området samt möjliggöra för lärosätena att diskutera erfarenheter och möjliga lösningar som kan vidareutveckla utbildningen. UKÄ sammanställer och

presenterar de synpunkter och förslag som kommer fram, för att ge en nationell bild av utbildningen och gynna en utveckling.

Erfarenhetsutbyte och vidareutveckling

Samtliga utvärderingsprocesser innefattar ett slutligt dialogtillfälle där de som har varit involverade i utvärderingen möts för att ta tillvara de lärdomar, utvecklingsbehov och goda exempel som granskningen har visat. Vid dialogtillfället finns även möjlighet att ställa frågor till bedömargruppen och UKÄ.

UKÄ kan även genomföra fördjupade analyser utifrån utvärderingens resultat för att öka den nationella kunskapen om en utbildning och främja utvecklingen av den.

Formerna för dialogerna kan skifta mellan utvärderingarna.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

